

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 108 K, félfévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 1-20 K.

Ideigl. felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

A budapesti háziurak tanácskozására gyűltek össze, melyen felsorakoztatták bokros „panaszait”. Minden bajuk kútforrásává azon korlátozó rendeletet teszik, hogy a háború óta nem rendelkezhetnek szabadon a tulajdonukat képező házakkal. Szigorú rendeletek szabályozzák a házbért, a felmondást stb. és ebben — óh Eggek! — a szentséges és sérthetetlen magántulajdon korlátozását, sőt megsértését látják.

Szegény háziurak! Kiknek csillogó briliánsok ragyognak ujjakon és vastag aranylánc leptei pótruhuk aránytalan nagyságát — panaszkodnak; fájdalomik, sérelmeik vannak. Vajjon mit szólna az általuk annyira irigyelt „paraszság”, mely egész éven át küzd a tél havával, nyár hevével, az idő minden viszontagságaival — míg a háziurak biztos fedél alatt üldögélnek —, csak azért, hogy részükre is kicsikarja a földből az élet jelentő termést; amikor őt is rendeletek korlátozzák a saját munkájával előállított terményekkel való rendelkezés fölött. A derék háziuraknak, kik leginkább nagy vagyonu emberek — tisztelet a kivételeknek — az az eszméjük, hogy ha már házaikkal szabadon nem rendelkezhetnek, hát az állam és a főváros emelje tisztviselői lakbérét, hogy ily módon ők is több és magasabb bért szedhessenek. Hát megkérdem — kellő tisztelettel —, ezt a lakbéremelést vajjon ki téríti meg az államnak és a fővárosnak? Talán mi, az agyonnyomort, requirált és nap-nap után újabb terhekkel molesztált vidék? Talán a gazdatársadalom vesz újabb terhet nyakára, hogy néhány lipótvárosi és egyéb milliomos zsebet hizlalja? Nem! Mi nem irigyeljük e nyomorult élet minden keservével megannyagot tisztviselői kartól anyagi jóléte javulását, de a legtöbbször amúgy is duzzadt háziuri tarisznyákat, ilyen cégér alatt nem vagyunk hajlandók újabb pénzzel — ha mindjárt rossz pénzzel is — teltebbre tenni.

A háziurak csak nemrég kaptak több kedvezményt, mégis zúgolódnak. Erre nincs más megjegyzésünk, mint hogy akinek teher a „háziárság”: mondjon le róla!

Egyik fővárosi lapban olvastuk, hogy Budapesten egy új izzólámpa és villamosági gyár alakult, melynek ügyvezető igazgatója: — Révész Arnold lett. Talán még emlékeznek rá a városunkban, hisz nem oly régen vált meg tőlünk bucsu nélkül a hosszú és „eredménnyel teljes” városi működés után. És igazán sikerült választás!

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A francia kormány lemondása.

Páris, jan. 13.

A Havas-ügynökség jelenti: Millerand elfogadta a kormány lemondását, megkérte azonban társait az ügyek további vezetésére.

A népszövetség propaganda gyűlése.

Milano, jan. 13.

A Stefánia-ügynökség jelenti: A népszövetség kérdésében folytatott propaganda gyűlésen, melyen Ruffini elnökölt, Németország, Ausztria, Magyarország és Bulgária delegátusai vettek részt, nézők gyanánt pedig az orosz alkotmányozó nemzetgyűlés képviselői.

Megcáfolják Bülow jelölését.

Hamburg, jan. 13.

A Hamburger Fremder Blatt illetékes helyről szerzett információ alapján megcáfolja azt a hírt, hogy Bülowot jelölték a birodalmi elnöki tisztségre.

Pofozkodás a francia kamarában.

Bécs, jan. 13.

A Neues Wiener Journal jelenti: A kamarában Leon szocialista képviselőt Daudet képviselő, a következő szavakat mondva arcul ütötte: „Őn támadást intézett ellenem lapjában; jít a felelet”. Mikor Leon felugrott, hogy támadóját lefegyverezze, további két pofont kapott. Erre a többi képviselő közbelépett és szétválasztotta őket.

A francia kabinet bukásához.

Bécs, jan. 13.

A Neue Freie Presse jelenti Zürichből: Leygues kabinetjének bukása, melynek helyzete a legutóbbi szenátusválasztás után valamelyest megerősödött, váratlan gyorsasággal következett be. A franciáknak az a felfogása, hogy Németország lefegyverzése nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kormányt egy erősebb kormány váltsa fel. A radikális-párt is elégtelen volt a kabinettel és szemére hányta, hogy befolyásolta a szenátus legutóbbi választását, miért is nem viseltetik iránta bizalommal.

A multak bűne, a jelen átka.

Miként századokkal ezelőtt, ha ellenség fenyegette az országot, véres kardot hordtak körül, felszólíva mindenkit, hogy siessen a veszélyben levő hazáért, és szerte hangzott a kiáltás: „Veszélyben a hon”; épügy hallatszok most a liberális veszkiallás: veszélyben vannak a történelmi osztályok”, a dszentry és a nagybirtokos osztály, mert a keresztény nemzeti és szociális eszmék diadala kiszorítja őket vezető pozíciójukból.

Nem kívánok arra kiterjeszkedni, hogy mennyiben illeti meg a főnemesei, nagybirtokos és dszentry osztályokat a „történelmi osztály” elnevezés, akkor, mikor Magyarország 75 százalékát a „paraszság”, másik 24 százalékát pedig a polgárság és dolgozó munkásság teszi, kik hosszú évszázadokon át dolgoztak, szenvedtek és vérezték Magyarorszáért. De igenis felteszem a kérdést: meg volt-e a multban és meg van-e ma az u. n. „történelmi osztályban” az érte, a tudata annak, hogy az alacsony néposztályok szellemi, gazdasági és anyagi téren való emelkedése, megerősödése: a magyar állam újjászületése? Van-e a „történelmi osztályok” liberális szellemében csak egy parányi hajlandóság is arra, hogy ezt elősegítse?

Az újabb magyar történelemnek kétségkívül egyik legkimagaslóbb alakja Széchenyi István gróf. Egy főnemes a „történelmi osztályból”, aki az ősiség eltörlését, a jobbágyság eltörlését, váltóhitelt, szárazföldi és víziutak megteremtését és a lehető legdemokratikusabb szavazati jogot sürgette és követelte. Széchenyi István gróf korának páratlan zsenialitása agráriusa volt. Többet tanult, tapasztalt és tudott kortársainál. Istenáldotta tehetségét, tudását a mezőgazdaság számára akarta gyümölcsözővé tenni. Hatalmas szellem felfogta, megérezte kora intő szavát, belátta, hogy a bérmunka többet ér a jobbágmunkánál, a gőzhajó és vasut a rozszant régi megyés utaknál, a szabad és hitelképes föld, a régi feudális joggal lebilincsel birtoknál. Belátta, hogy a földbirtok okés ésszerű kezeléséhez tudás kell, a föld terményeinek kellő értékesítéséhez kifejlett kereskedelem.

Az ő virágkora után lefolyt liberális félszázad megölte ezeket az eszméket. A kiegyezés után a „Deák Ferencnek emelt oltáron feláldozták Széchenyi szellemét”, kiszolgáltatták az ország politikai vezetését és adminisztrációját a nagybirtokosságának, melynek első dolga volt, hogy a birtokarisztokráciának 1848-ban megfogott uraimat mielőbb helyreállítsa s hogy azután ezt közintézményekkel támogassa, sőt biztosítsa.

A hetvenes év végén rohamosan kezdett pusztulni a dszentri és a középbirtok; a liberálisizmus úgy akart segíteni a pusztuló dszentrin, hogy a megyei és közhivatalokat — melyre

sehol a világon nem volt példa — ezekkel töltötte meg. Az ily módon létrehozott hivatali bürokrácia nem volt egyéb, mint a jobbágy-szolgabíró elnyomó hatalmának az egész országra való kiterjesztése, amellyel ráfeküdt a nagybirtokosság és a desztrai parasztságnak, az iparosságnak, a munkásságnak minden reform-törekvése. A pénz- és árukörveitést, a kereskedelmi vállalatok létesítését, gyárak, bányák létrehozását rábízta a zsidóságra, ezeket állami szubvenciókkal támogatta s így egy szikkörű, de igen hatalmas plutokráciát teremtettek, mely plutokrácia csak növelte a kiváltságosok számát, vagyoni és társadalmi erejét. Így a kispolgárság és munkásság gazdasági kiszípolozása csak erősebb lett.

A nyolcvanas években kezdték észrevenni, hogy a mindegyre jobban elszegényedő kisbirtokosság, szellérség, ipari munkásság kivándorlásából óriási károk származhatnak az államra. Hát segíteni igyekeztek! De hogyan? Ahelyett, hogy a földmives népet földhöz, az ipari munkásságot gyárak, munkaalkalmak létesítésével megélhetéshez segítették volna: egy új gyógyszert hoztak a kivándorlást megnehezítő törvénnyel, a határendőrség megszigorításával, útlevelel megtagadással és más hasonló kuruzsló szerekkel.

A „történelmi osztályok” mindent elkövettek, hogy a szegény emberrel meggyűlöltessék az országot. De míg a szegény magyar gyűlölete csak a „kaputrokkos” emberek, az „urak” ellen irányult: addig a nemzetiségi területek elnyomottjai az őket kihasználó uralkodó osztályokat a magyarsággal azonosította és ezáltal megérelődött bennük lassanként a magyar állam elleni gyűlölet. Jól előkészítették a talajt a háború után bekövetkezett nemzeti-ségi vidékek elszakadására!

Hosszú századokon keresztül a „történelmi osztályok” kezében volt Magyarország sorsa és irányítása. Ime, hova jutottunk! Ők alakíthatták, irányíthatták, nevelhették és magas szellemi, erkölcsi és műveltségi színvonalra emelhetők volna Magyarország elhanyagolt, általuk lenézett, alsóbb néposztályait. Nem tették! Esményük volt a népnek butaságban, tudatlanságban való megtartása, mert úgy hitték, így könnyebben kormányozható. A népjogok kiterjesztése, a legelémibb állampolgári igények kielégítése, szerintük, a magyarság sirja, az állam felforgatása lett volna. A hitbizományok feloldása, a szekularizáció, a parasztságnak olcsó földbirtokhoz juttatása: ez az ő szemükben országháborítás lett volna.

De nem folytatom.

Részletekbe itt nem bocsátkozhatom. Ezt terem nem engedi meg. De a fentiek alapján leszögezem, mint fájdalmas tény, hogy a „történelmi osztályok”, melyek most — látván, hogy az eddig elnyomott és lenézett kisbirtokosság, földművelés és munkásság kezd mindinkább tért nyerni az ország irányításában — kétségbeesésükben „tolvaj” kiáltanak, nagyban okai annak, hogy ily szomorú következményekkel járt ráink a háború után felettünk elvonult két forradalom vihara. Ha Ők csak egy kissé szeretnék volna jobban a magyarságot, semmint korlátolt eszköz az ő önző pillanatnyi előnyüket diktálta; a hosszú évszázadok alatt egész Magyarországot boldoggá, művelté, a nemzetiségeket megértő testvéreinkké, a polgárságot és munkásságot, az állam érdekeit egyaránt szíven viselő értékes elemévé tehetők volna a magyar hazának.

Most az eddig élvezett hegemoniájuk vesztén krokodilus-könnyeket hullatnak és anélkül, hogy vesztély fenyegetné őket, harcikürtökkel riasztgatnak. Mi megértjük, hogy fáj nekik uralmuk elvesztése, de értsék meg és lássák be Ők is, hogy nekünk valóban „történelmi” jogunk volt, van és lesz az ország irányításában való tényrehez, jogunk van a legelémibb emberi igények célszerű és okadatolt kielégítéséhez. Mi nem harciadókkal jövünk, de a belátás, megértés és jog észszerű fegyvereivel; a honfiumi szeretet testvéri jobbát nyújtjuk feléjük és hazánk boldogabb jövője érdekében készek vagyunk feledni, hogy a multak bűne a jelen átká.

D.

A földbirtokreform.

— Folytatás. —

Megváltási eljárás.

Nehogy a törvény rendelkezéseinek alkalmazása a tulajdonosok körében bizonytalanságot keltsen és emiatt a kellő befektetések megvonása folytán a termelés csökkenjen, a törvény 37-ik szakasza azt a jogosultságot adja meg a tulajdonosnak, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróságtól kérhessen nyilatkozatot a tekintetben, hogy az állam a megváltás jogát gyakorolni fogja-e, vagy mely időpontig nem fogja gyakorolni? Az Országos Földbirtokrendező Biróság az érdekeltek, továbbá a község és a szomszédos községek meghallgatásával köteles 60 nap alatt nyilatkozni. Nagybirtokosnál ez a határidő további 60 nappal meghosszabbítható. A Biróság hozott határozata irányadó a megváltás tekintetében, de az így szerzett mentesítés megszűnik akkor, ha a tulajdonos által tervezett felszerelés, beruházás, talajjavítás, szőlőtelepítés, fásítás, vagy iparüzem létesítése nem eszközöltetett. Mindezeket az Országos Földbirtokrendező Biróság ellenőrizheti. Ugyanezen joggal a haszonbérlet is gyakorolhatja.

Gazdasági épületek.

A megváltás folytán megtörténhetik az, hogy oly épületek maradnak szabadon, amelyek nem a megváltott területen fekszenek és amelyeknek kihasználása a megváltás folytán nem lehetséges. Ily esetben a megváltást szenvedő kérésztől, hogy ezen épületek is váltsanak meg. Ha az épületek csupán a gazdasági kihasználás szempontjából veszítenek értékükből, ez esetben kártérítés jár az értékcsökkenés erejéig. Tehát nem teljes árban váltandó meg, hanem csak annyi kártérítés fizetendő értékük, amennyit a földek megváltása folytán az épületek értékükből veszítenek.

Ugyanezen intézkedés teendő akkor is, ha a megváltott ingatlanhoz mezőgazdasági malom, szeszfágy, vagy a mezőgazdasággal kapcsolatos más üzem, haszonvétel, vagy jogosítvány tartozik. Ezeket megváltás esetén lehetőleg a községnek, vagy a földművelők megfelelő számú tagból álló szövetkezetének kell átengedni.

Magánegyezség.

A törvény módot ad arra, hogy amennyiben az Országos Földbirtokrendező Biróság a megváltás folyamatba tételét elrendelte, ez esetben joga van a tulajdonosnak magánegyezség

útján az igényeket kielégíteni, az Orsz. Földbirtokrendező Biróságnak esetleges kikötései és a földművelésügyi miniszter ellenőrzése mellett.

Ha a megváltás kimondatott az állam nevében, ez a határozat telekkönyvileg is feljegyzendő. Ha akár kérelemre, akár hivatalból a megváltási eljárás megindul, az Országos Földbirtokrendező Biróság a megengedéstől számított 60 napon belül a szükséges adatok beszerzése és az egyezség megkísérlése végett tárgyaló bizottságot küld ki egy bíró vezetésével. Ezen bizottság előtt a fél személyesen, vagy képviselője útján vehet részt. Szakértőt minden érdekelt fél nevezhet meg.

A bizottság tárgyalásai.

Az így összeállított bizottságnak az egyezséget meg kell kísérelnie, különösen a megváltandó területek mennyiségére és helyére, a megváltási ár nagyságára, fizetésének módosításaira, esetleg az előleg fizetésére és a telekkönyvi terhek rendezése tekintetében. Nemkülönbön megállapítandó a megváltási ár, vagy a megállapításnak elhalasztása. Természetes, hogy a bizottság az ingatlan, az építményeket, gazdasági berendezési tárgyakat megtekintheti, felmérgetheti.

— Folytatása jövő számunkban. —

A megszállott területek szobrainak leleplezése.

Budapesti tudósítónk írja:

Piros, fehér, zöld plakát jelent meg ma a főváros utcáin, mely ünnepségre, zászlószentelésre, szoborleleplezésre hív mindnyájunkat. Vasárnap, január 16-án délelőtt tizenegy órakor lesz az ünnep a Szabadság téren, melynek négy sarkában már áll a négy leleplezendő szobor: Nyugat, Észak, Kelet és Dél. Hiszen tudjuk, egyszer el kellett halasztanunk a leleplezést, most végre megtarthatjuk. El lehetett tiltani az ünnepséget, a mi szomorú lelkünkben ugyanis ott állottak már ezek az egyszerű, szegénységünket, elzártágunkat kifejező, anyagból készült szobrok.

Ma már világosan látjuk, ki hozta ráink a vérszt. A Nyugat, mely mindig ígéretekkel dolgozott, mely felszabadító eszméket lopott áhító szívünkbe s végül megtaposta a szabadság fogalmát, eltiporlta a jogot. Az Észak, mely állandóan ráink fűtta hidegét, mikor végre megdermedtünk tőle, ráink fektet. Kelet, mellyel szemben, mióta eszünket bírjuk, mindig harcban álltunk s fegyverünk visszaverte mindig az övét; mikor pedig elaléltágunkban kiesett kezünkéből a fegyver, kelet az alattomos dögvérszt küldte ráink s letepert. És végül Dél, mely egyik őrhelyünk volt, ahonnan Nyugatot védttük s melyet egy magafelejtkezett magyar önként ajándékozott oda az elesett ellenségnek.

Ez a négy szobor tehát a mi levágott négy testrésztünk jelenti. Négy oltár lesz a négy szobor, ahová áldozni fog menni vasárnap Budapest népe. És itt fog áldozni ezentúl minden ünnepi alkalommal a nép és áldoz a nap minden percében az, aki megáll egy pillanatra az egyik szobor előtt és egyet sóhajt, amíg nézegeti. Mert ez a négy szobor nem lemondást: fogadalmat jelent.

A vasárnapi ünnepség a Himnusszal kezdődik, azután P. Zadravecz István, tábori püspök szentmisét mond. Csernoch János hercegprímás megszenteli a zászlót. Majd az összes magyarországi felekezetek főpapjai beszélnek, utánuk Urmánczy Nándor, a V. L. Sz. elsőke ünnepi leleplező szavai következnek, Sipőcz Jenő polgármester a város nevében átveszi a szobrokat. Ezután a Szózat, megkoszorúzás, tisztelgő

elvonulás következik és a zászló elhelyezése a Szt. István bazilikában.

Kürtszó, ágyudörgés és az ország összes harangjainak zugása fogja kísélni a nagyszerű ünnepség lefolyását. Hogy hallja meg az egész világ: rövidesen el fog jönni az idő, hogy újra ránk szorultok, majd tömjéneznetek akkor, de tömjéneztek füstje a mi érzékeinket nem fogja elszibbasztani. Mi akkor is hő imádságban erőért fogunk fohászolni, mert Nyugat, Észak, Kelet és Dél négy oltárunk nekünk, négy oltár, mely azonban az egész nemzet négy kardvágását jelenti.

Az idők jele.

Úgy mondja a magyar közmondás: „A jó bornak nem kell céger”. Nem hirdetjük mi sem hangos dobszóval és vásári zenebonával a Keresztény Kiszgazda és Földmives Szövetség előnyös és áldásos voltát, mégis eszménk és elveink nap-nap után nagyobb teret hódítanak a földmives társadalom körében. Mind nagyobb számban alakulnak meg vidéki csoportjaink, belátván a megdönthetetlen igazságot, hogy egyesülésben az erő. Igen sok helyen alakultak meg csoportjaink a lakosság egyenes kívánságára, teljesen önként, anélkül, hogy szándékukról a szövetségi központot előzőleg értesítették volna, csak a megalakulás tényét közölték velünk. Szükségtelen hangsúlyoznunk, hogy ez minő örömmel tölt el bennünket. A legutóbbi időben Balatoncsicsóban alakult meg ily módon a Keresztény Kiszgazda és Földmives Szövetség helyicsoportja. — De szótjón helyettünk a részünkre a megalakulásról beküldött jegyzőkönyv.

Jegyzőkönyv.

Felvételt 1920 dec. 8-án, Balatoncsicsóban, a Keresztény Kiszgazda és Földmives Szövetség megalakítása alkalmával.

Kasza Vilmos balatoncsicsói plébános üdvözlő a nagyszámban megjelent kiszgazdákat, jelezve, hogy őt kérték fel a szervezőgyűlés vezetésére. „römmel vállalta magára a szervezés munkáját, mert a kiszgazdák tömörülésében a magyar haza megmentését látja. Ha a kiszgazdák tömörültek volna már a háború előtt és nem engedték volna át az uralmat a csekély számú szociáldemokrata gyári munkáságnak, hazánk nem állna itt, a sir szélén. Mi, kiszgazdák a keresztény és hazafias jelszót tűzzük zászlónkra. Szövetségünk támasztékot fog nyújtani a keresztény, hazafias alapon álló kormányoknak a még mindig uralomra törekvő destruktív elemekkel szemben. Szövetségünk egyúttal önmagunk védelme is akar lenni.

Szívesen adunk kenyeret a dolgozóknak, de viszont óriási kiadásaink fedezése szempontjából követeljük terményeink szabad forgalmát azokkal szemben, akik hétről-hétre emelik kereskedelmi és ipari cikkeiket, akik mint ellátatlanok, a mi kevéssé maximált gabonánkból etetik az olcsó kenyeret.

A Szövetség célja letörni a lánckereskedelmet, úgy a gazdasági, mint az ipari cikkekben, így a földmunkást olcsóbb ruhához juttatni.

A jelenlevő kiszgazdák kijelentik, hogy megalakítják Balatoncsicsóban is a Keresztény Kiszgazdák és Földmivesek Szövetségét.

Összesen 88 kiszgazda és földmunkás jelentette a Szövetségbe való belépését.

A Szövetség elnöke: Kasza Vilmos plébános, titkárnak Scher János, pénztárosnak ifj. Steiner Mihály, jegyzőnek Ujvári Imre kántortartató választott meg.

Választmányi tagoknak megválasztottak: Szélső Steierlein József, Hartmann János, Steierlein Péter, ifj. Varga Ferenc, ifj. Steierlein János, Torma József, Timár Vendel, Aczél János, Nagy Imre, Sipos Vendel, Peringer József és Rácz Károly.

Elnök arra kéri a szövetségi tagokat, hogy a régi olvasókört éllesszük újból fel, ahol a

Szövetség tagjai összejöve, gondolataikat kicserélhetik.

A választmány elhatározta, hogy megrendeili a Dunántúli Hazánk, az Ujbarázda és a Vasárnap című lapokat.

A kiadások fedezésére megfelelő tagdíjakat vet ki.

A jegyzőkönyvet hitelesítik: Scher János és Aczél János.

Kmf.

Ujvári Imre
jegyző.

Kasza Vilmos
elnök.

Hitelesítjük:

Aczél János.

Scher János.

A balatoncsicsói kiszgazdák és földmivesek példájának követése, mintegy kötelességet ró földmives és kiszgazda polgártársainkra, mert minél többen csoportosulnak kibontott zászlónk alá, annál hatalmasabbak, annál erősebbek leszünk, annál biztosabb ránk nézve az elmaradhatatlan diadal és ezáltal önmagunk és édes Hazánk boldogulása.

LEGÚJABB.

Amerika és a legfelsőbb tanács.

Bécs, jan. 13.

A Berliner Tageblatt jelenti: Az Egyesült-Államok ama határozatának közlése, hogy nem vesz részt a legfelsőbb tanács ülésén, az elővigyázatos fogalmazás ellenére is, megdöbbenést keltett. A lapok sietnek úgy nyilatkozni, hogy a határozat formai jelentőségű csupán. Wallace követ, aki közismert francia barát, papirrongynak tekinti a határozatot. Az egyik francia lap mindazonáltal a következőket írja: „Nem lehet változtatni azon, hogy Amerika megszegte a szerződést, amely hozzánk fűzte és ezek után jogában áll, hogy Németországgal külön békét kössön. Ez a mi csalódásunk”.

A szerb alkotmánytervezetet elfogadták.

Belgrad, jan. 13.

A M. T. I. jelenti, hogy a Pasics-kormány az előbbi kormány által kidolgozott alkotmánytervezet néhány változtatását elfogadta.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

A polgármester Budapesten.

Tenzlinger József dr. polgármester ma hajnalban a város hivatalos ügyeinek elintézésére Budapestre utazott. Magával vitte a város selyem koszoruját is, melyet f. hó 16-án az irredenta szobrok leleplezése alkalmával a Nyugat szobrán fog elhelyezni. Átadja egyúttal a városi tanács által megszavazott 5000 K-t a Védő Ligának.

— **Az Ebredő Magyarok Egyesülete** folyó hó 16-án, vasárnap d. u. 1/2 4 órakor a Griff-szálló nagytermében közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai között szerepel a tisztikarnak és választmányának alapszabályszerű lemondása és az új választmány 40 tagjának megválasztása, hogy azután az új választmány elvegezhesse a tisztújítást. A vasárnapi közgyűlés fordulópontot jelent az egyesület életében, amennyiben a régi eszményt: a keresztény nemzeti öntudat ébrentartását és őrtállással való ápolását, általánosan szerzett tapasztalatok után

szigorúan fegyelmezett szellemmel akarja az egyesület munkálni. Ezzel a kérdéssel foglalkozik a gyűlésen az orsz. egyesület két vezérőnöke és a pápai egyesület élére szánt két helybeli szónok. A gyűlés részletes programját vasárnapi számunkban közöljük. Az egyesület komoly nagy céljai iránt megértéssel viselőbb hazafias keresztény közönséget gyűléseikre tisztelettel meghívjuk az Ebredők.

— **Statárium.** A veszprémi törvényszék elnöke: Juraszek János a statárium, rögtönítélő bíraskodás újra kihirdetését rendelte el. A város polgármestere folyó hó 11-én a következő hirdetményt bocsátotta ki: Hirdetmény a rögtönbíraskodás (statárium) elrendeléséről. A magyar igazságügyminiszter a miniszteriumnak az 1912. évi LVIII. t.-c. 12. §-ának 4. pontja alapján kiadott rendelete értelmében a belügyminiszterrel és hadügyminiszterrel egyetértve a rögtönbíraskodás (statárium) kihirdetését rendelte el a hirdetmény közzététele után elkövetett következő bűncselekményekre: 1. a hűtlenségre, 2. lázadásra, 3. gyilkosságra, 4. a szándékos emberölésre, 5. a közegészség ellen halál okozásával elkövetett bűntette, 6. a rablásra, 7. a gyújtogatásra, 8. a vízdaradás okozásával elkövetett bűntette, 9. a vaspályákon, távirtdákon (távbeszélőkön), vagy hajókon elkövetett közveszélyű cselekmények büntetése nézve. Felhívom a lakosságot, hogy minden rendezavarástól óvakodjék, mert aki a fentebb megjelölt bűncselekmények valamelyikét elköveti, rögtönítélő eljárás alá kerül és halálal bünhődik. A törvényszék elnöke.

— **A fahivatal áthelyezése.** A városi tanács legutóbbi határozata szerint, a fahivatal hivatalos helyiségét a város házfáról a városmajorba, az önkéntes tűzoltótestület irodahelyiségébe helyezte át. A hivatalos óra, amikor fát lehet iratni, éppen úgy, mint eddig: délelőtt 8—10 óráig tart.

— **Kaszinói közgyűlés.** A pápai úri kaszinó f. hó 30-án (vasárnap) délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagokat ez úton is meghívja az Elnökség.

— **Kérelem.** A honvédelmi miniszterium, hogy a magyar nemzet évezredes dicső küzdelmeinek emlékét méltó módon megörökítse, elrendelte, hogy az alárendelt parancsnokságok a magántulajdonban levő haditörténelmi becsű és vonatkozású tárgyakat gyűjtsék össze. Felkérte nek mindazok, kik ily tárgyak birtokában vannak (irat, rajz, festmény, fénykép, fegyver, szobor, töltény, érem modell, zászló stb.), azokat a helybeli kat. állomásparancsnokságnak szolgáltatassák be.

— **Galiciának kitoloncolása Pápáról.** Folyó hó 11-én, 11 főből álló galiciait utasítottak ki városunkból, s a pilis-csabai gyűjtőtáborba irányították őket, ahonnan illetőségi helyükre lesznek szállítva.

— **A köztisztviselők ellátása.** Az idei év elején a köztisztviselők ellátása a következőképpen lett megállapítva: lisztikvóta változatlan és pedig 84 kg. Ebből 5 százalék nullás-, 20 százalék főző- és 75 százalék kenyérliszt, fejadagonként 1 kilogramm tengeri liszt beszámítással külön adagolva. Cukor fejadagonként 60 dk., ehhez 20 dk. cukornak megfelelően sacharin. So fejadagonként 1 kg., zsir 80 dk. vagy 1 kg. zsirszalonna, burgonya 8 kg. A cipőkiosztás nagyobbbrészt már megtörtént. Februárban nagyobb mennyiségű textília érkezik külföldről. A férfi és női szövetek szintén arányos kiosztásra kerülnek oly formán, hogy egy-egy öltözetre való fog jutni minden családra.